

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.



ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
 Kládók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

A földönfutók.

Debreczen, jul. 24.

Az a könnyelműség, amelylyel a kormány a parlament ülészakának utolsó heteiben vad galoppban hajszolta keresztül a legfontosabb törvényjavaslatokat, kezdi éreztetni visszahatását. Különösen a végrehajtási törvény vágott eleven husba. Magyarországról lévén szó, ahol a lakosságot tulajdonképpen nem politikai elvek vagy faj és vallás szerint kellene osztályozni, hanem két csoportra tagolni: egy kisebbikre, a *hitelezők* csoportjára és egy óriásira, az *adósok* seregére. Mert Dévénytől Orsováig, Vereckétől Csáktornyaig, majd mindenki adósságot csinál ebben az országban. Minisztertől, titkos tanácsostól lefelé az utolsó utcaseprőig, mindenki a viszonyain felül költelezik és hogy jóvedelmeit egyensúlyba hozza kiadásával, hitelt vesz igénybe. Van számos kereskedő és iparos, aki csakis hitelbe adással tudja fentartani üzletét s becsukhatná boltját, ha kénytelen volna a hitelezést megszüntetni.

Itt tehát az *adósok védelme* —

bármily komolytalanul hangzik — *nagy nemzeti érdek*, amelynek sikeres keresztülvitele milliók és milliók javát szolgálja.

Údvriadal tört ki az országban, mikor végigharsant az adósok védelmére készült végrehajtási törvény első hire. Ime, végre tesznek valamit felülről a kisemberek védelmére is. De az örömjongás korai volt. Oly férfi kezdeményezte ezt a nagyszulyu reformot, akinek a kezében az arany is kövé változik, akinek az ügy jogi oldalától eltekintve fogalma sincs a kisemberek életének küzdelmeiről. Günther miniszter ur a bizottsági tárgyalások és később is, mindkét Ház tanácskozása alkalmával, merev csökönyösséggel állott ellen bármily oldalról jövő célra vezető módosításnak és törvényre emeltetett egy rossz javaslatot, amelylyel nemcsak az adósok helyzetét nem javítja, de egyenesen lehetlenné teszi.

És most újabb veszedelem történt. A hitelezők szervezkedése ugyanis megindult az egész vonalon, a vidéki pénzügyintézetek egyre-másra mondják föl a gyanultan kölcsönvevőknek a hitelt s

romlásba döntenek ezzel számtalan existenciát. — Persze, mindenki úgy védekezik, ahogy tud.

Elvégre a pénzügyintézetek nem jótékonyági intézmények, hanem nyereszkesedésre alapított vállalatok, amelyeknél a humanizmus igazán utolsó sorban jön tekintetbe. Mit törődik az azal és mit bánja Günther ur, ha a kisemberek, akik abban a tudatban vettek föl annak idején kölcsönt súlyos feltételek mellett, hogy jövőt alapítsanak és megélhetést biztosítsanak maguknak, ha egyszerre romba dől létük alapja és földönfutókká válnak.

Ily lehetetlen helyzetet teremtett egy hozzá nem értő miniszter makacssága és a pénzügyintézetek szűkkeblőségének áldatlan szövetkezése. A képviselőház őszi ülészakának első és főkötelessége, hogy mentsen, amit lehet. Ha a törvény rossz, meg kell változtatni s ha a miniszter urnak ez ellenkezik meggyőződésével, inkább ő pusztuljon helyéről, mint a kisemberek tömege. A világot ugyan kevés bölcseséggel kormányozzák, de legalább ez a kevés legyen meg.

A szép asszony ruhaszámlája.

Irta: **Monroy.**

Jacques délfelé ébredt fel kitűnő álmából. Mialatt inasa gondosan ide-oda rakosgatott a szobában, kitisztította az előző napi ruhákat, majd pedig tüzet rakott a kandallóban, Jaques barátunk elvonultatta maga előtt az utolsó est eseményeit.

Milyen jó volt hozzá Bertrade. Az asztal alatt kedvesen játszott apró lábacskaival, s a férje, aki ott ült mellettük, semmit sem vett észre.

Már körülbelül egy hónapja üzték apró szerelmeskedéseiket, pajkos játékaikat a féltékeny férj háta mögött.

— Ez a Bertrade elragadó teremtés, — mondta magának Jaques. — Mielőtt őt ismertem, minden szerelmet csak a pénz-tárcámnak köszönhettem. Bertrade egészen más; az ő szerelme nem ravasz számítás alapul. Azalatt a hónap alatt, amióta egymást szeretjük, alig egy-két aprósággal kedveskedhettem neki. Nagyszerű házvezetés, kitűnő ételek, elsőrangú borok. És a toalettjei! Valósággal költemények. Micsoda selymek és csipkék. És az áttört harisnyák! Azelőtt az ilyen pompa ha-

vonként legalább huszezer frankomba került volna.

Ebben a pillanatban átvette a reggeli postát az inasból. Hanyagul bontogatta fel a leveleket, amelyek közül egy nagy sárga boríték vonta magára a figyelmét. Felbontotta ezt is és a következő levelet találta benne:

— Uram! Madame Dalbert Bertrade asztrakán kabátjában egy levelet találtam. Idézem e levél elejét: „Milyen gyönyörű órákat töltöttem melletted! — Mintha még most is fogva tartana a mámor, nagyon boldog vagyok.“ A levél vége: „Számítlan csókot küld szomszajkam a te édes szádra“ . . .

— Bocssáson meg, uram, ha ezt az egyetlen kínálkozó alkalmat ragadom meg arra, hogy a madame számláját behajtsam. Ha holnap három óráig nem kapom meg azt a nyolevanezer frankot, amelylyel madame Dalberts nekem tartozik: e levelet átadom Dalberts urnak. Egyébiránt vagyok önnek alázatos szolgálója: Prigal.

Jacques rögtön felöltözködött és rohant Bertrade elé.

— Mondja meg az igazat, — szólt izgatottan Jacques — adós ön nyolevanezer frankkal Prigalnak?

— De kérem, — szólt királynői méltatlankodással Bertrade — micsoda jögon avatkozik az én magánügyeimbe?

— Kérem, könyörgök, válaszoljon a kérdésemre.

— Tegyük fel, hogy igaz volna, akkor sem értem . . .

— Olvassa ezt el s akkor mindent meg fog érteni, — szólt Jacques, átnyújtva Prigal levelét.

— Ó, az a nyomorult! . . . El vagyok veszve!

— Hát igaz? Tényleg adósa ennek a szabónak?

— Igen. Östobaságokat csináltam. Egymásután rendeltem nála a ruhákat. Sokkal többet, mint amennyit szabad lett volna . . . Ezt a levelet a kabátomban felejtettem, s amikor a szobalány tudtomon kívül elküldte Prigalhoz, az magához vette. El vagyok veszve.

Odavetette magát a pamlagra és kétségbeesetten sirt. Nagyon a szívére vette a dolgot. Jacques, a könyvárattól meghatva mormogta:

— Ne sirj, édesem! Mindennek én vagyok az oka és éppen azért . . .

— Megtiltom önnek, — kiáltott Bertrade — hogy az adósságaimat kifizesse.

HARABÉCZY FEST, MOS, TISZTÍT
 DEBRECZEN, SZÉCHENYI-UTCA 42.

Restauráció Böszörményben.

Somossy Béla polgármester.

A város tisztújító közgyűlése.

A restauráció izgalmai ma délelőtt csöndesedtek el a közeli Hajduböszörmény városában, ahol ma ment végbe rendkívüli érdekes és izgalmas közgyűlés keretében az általános tisztújítás. Kemény harcra volt kivitt egymással a két polgármesterjelölt s a harcnak az lett a vége, hogy a hivatását eddig is buzgalommal betöltő Somossy Béla polgármester került vissza a város élére. Éles kortesharc folyt a többi állások körül is és így egynémelyik előregedett, kiérdemült tisztviselő helyébe új, friss erők kerültek. A tisztújítás ilyen való alakulása Hajduböszörményben közmelegnyugvást keltett s azzal még a polgármester ellenjelöltjének hívei is megvannak elégedve. Az izgalmas közgyűlés lefolyásáról az alábbiakat jelenti böszörményi tudósítónk:

(A polgármester választás.)

Délelőtt tíz órakor nyitotta meg a tisztújító közgyűlést Kovács Gyula, Hajdúvármegye alispánja. Üdvözölte a közgyűlési tagokat, akik szorongásig megtöltötték a városháza tanácstermet és a bizottsági tagok figyelmébe ajánlva a nap jelentőségét, tárgyilagos állásfoglalásra és higgadt viselkedésre hívta fel őket. Majd átadta a szót Somossy Béla polgármesternek.

A volt polgármester szép beszéd keretében mondott köszönetet a városi képviselőtestületnek az eddigi támogatásért, bizalomért s úgy a maga, mint tisztviselő társainak állását a közgyűlés rendelkezésére bocsátotta. Alig hangzott el a polgármester beszéde, viharos lármá töltötte be a közgyűlési termet:

— Eljen Somossy Béla!

— Eljen Paksy Károly!

A zaj nagynehezen lecsillapodott s ekkor Kovács Gyula alispán feltette a

kérdést, akarja-e a közgyűlés a szavazás elrendelését, vagy felállással határoz?

— Szavazzunk! Szavazzunk! — kiáltották a bizottsági tagok.

Az alispán, meghajolva a többi akaratára előt, elrendelte a szavazást, amely ezzel az eredménnyel végződött:

Somossy Béla 118,

Paksy Károly 71

szavazatot kapott, egy szavazó lapot érvénytelennek nyilvánítottak s így a közgyűlés 37 szavazati többséggel újabb hat esztendőre Somossy Bélát, az eddigi polgármestert ültette Hajduböszörmény város polgármesteri székébe.

(Dolgozom! . . .)

Viharos taps követte az eredmény kihirdetését, amely után Somossy Béla polgármester emelkedett hangú beszédben köszönte meg az iránta immár harmadikban megnyilvánuló közbizalmat.

— Dolgozom, amint eddig is az lesz a törekvésem, hogy e bizalmat továbbra is kiérdemljem! — Ezek voltak a polgármester beszédének legjelentősebb szavai. Végül megköszönte a közgyűlés bizalmát és letette az esküt.

(A többi állás.)

A polgármesteri szék betöltése után következtek sorra a többi állások. Tiszti főügyész lett: Kutasi Sándor dr.

Főjegyző: Magi Kálmán dr.

Főmérnök: Dobay Kornél.

Pénztáros: Sívágó Imre; ellenjelöltje Kövér Ferenc volt. Leadatott 174 szavazat, ebből Sívágóra 93, Kövérra 81 esett. Sívágó Imre a város új tiszti selője.

Adótanácsnok: S. Szabó Gábor lett; választása egyhangú volt.

Gyámzénztáros: Györfi Imre.

Községi bíró Sívágó István; ellenjelöltje Balogh Gábor volt. Leadatott Sívágóra 104, Baloghra 73 szavazat.

Árvaszéki ülnök lett: Györfi Mórítz.

Számvevő: Uzonyi Pál. Ez az állás

üresedésben volt; a megválasztott új tiszti viselő.

Adószedők lettek: S. Papi Imre (új), Némethy Lajos.

Levéltárnok: ifj. Kelemen Gábor.

Pénztári ellenőr: Valóci Imre.

Gyámpénztárnok: Kőrösi Imre.

— Akkor Dalberthez jutnak a levelek. Botrány lesz . . . Nyolcvanezer frank ugyan nem áll egyszerre rendelkezésemre, de remélem, hogy megegyezek Prigallal.

— Jól van — szolt Bertrade megadással — elfogadom az ajánlatát; ezzel is bizonyítékot szolgáltatok igaz szerelmemről. Természetesen azonban meg kell engednie, hogy az adósságot részletekben visszafizessék önnek.

Jacques már utban van Prigalhoz. Egyelőre ötvenezer frankot akart fizetni neki. Elvégre ez is csinos összeg Bertrade-val töltött kellemes órákért, de hát szép dolog, ha egy gyönyörű asszony szereti az embert.

Prigal azonban nem volt megelégedve a törlesztéssel. — Gunyosan szolt Jacques-hoz:

— Ne tévedjünk, uram. Az ön leveleinek sokkal nagyobb az értéke s ez az egyetlen eszköz, amellyel megkaphatom a pénzemet . . . Ha három óráig nem kapom meg az összeget, átadom a levelet Dalbert urnak.

Jacques szomorúan távozott. Sorra járta ismerőseit, végre is azonban kénytelen volt egy uzsoráshoz fordulni. A pénztért

óriási kamatot fizetett, de három órára meg volt a nyolcvanezer frank.

— Jól van, — szolt gondterhelten Jacques, amikor a kifizetett számlát megkapta — most kérem azt az átkozott levelet is.

— Melyik levelet? — kérdezte Prigal.

— Azt, amelyikből az idézeteket küldte hozzám.

Prigal a fejét rázta.

— Azon a néhány soron kívül, amelyet önnek küldtem, nem tudok többet a levélről. Nem is volt a kezemben.

Jacques olyan arcot vágott, hogy a kereskedő nem mert tovább késni az igazság elárulásával.

— Uram, azt a pár sor idézetet nekem madame Dalbert diktálta . . . Nézze meg ezt a levelet, amelyet most irni fogok, abból is megláthatja, hogy én teljesen másodrendű szerepet játszottam az ügyben.

— És Prigal a következő levelet írta:

— Mélyen tisztelt asszonyom! Az ön terve sikerült: a pénzt megkaptam. Fogadja őszinte elismerésemet a kitűnő ötletért s abban a reményben, hogy mielőbb megtisztel újabb rendelkezéseivel, vagyok alázatos szolgálója: Th. Prigal.

Gyámpénztári ellenőr: Kövér Dezső.
Takarékpénztári igazgató lett: Szabó János 118 szavazattal, míg a másik pályázó, Kálmán Lajos, 47 szavazattal kisebbségben maradt.

A tisztújítás megejtése után a közgyűlés az alispán eljenzésével véget ért.

(A banquet).

Ezután a városi vendéglőben banketre gyűltek össze a városi bizottsági tagok és az új tisztviselők. Felköszöntőket mondtak: Kovács Gyula alispán, Somossy Béla, Magi Kálmán dr. és mások. Az ünnepi ebéd estig tartott.

A politika eseményei.

Nyári minisztertanács.

A jövő hét közepén valamennyien együtt lesznek a nyaraló miniszterek a fővárosban és ekkor megtartják a rendes nyári minisztertanácsot, a folyó ügyek elintézése végett. Még egy nyári minisztertanács lesz, valószínűleg augusztus közepén, amikor a jövő évi állami költségvetést fogják megállapítani.

Egy román lap kaecája.

Az aradi „Tribuna” című román lap mai számában feltűnően kövér betűkkel a következőket jelenti:

„Titkos, de teljesen megbízható és előkelő forrásból arról értesülünk, hogy a király és Andrássy Gyula gróf belügyminiszter között a választási reformra vonatkozólag nagy differenciák merültek fel, aminek következtében szeptemberben úgy Andrássy, mint Wekerle miniszterelnök le fognak mondani állásukról. A király Apponyi Albert gróf közoktatásügyi minisztert szándékozik az új kabinet megalakításával megbízni. Apponyi ma Bécsbe utazott és onnan Ischlbe fog menni.”

A tuzó román lap eme hiráda természetesen teljesen alaptalan. A dologból csak annyi igaz, hogy Apponyi tegnap kirándulást tett Bécsbe.

A horvát bán bukása.

Rauch Pál báró horvát bán, aki három napi tartózkodás után ma éjjel elutazott Zágrábba, budapesti tapasztalatai révén a horvát helyzetről ezeket mondta:

— A nyárra — mondta a bán — politikai terveim nem szorítkoznak egyöbré, minthogy a határörvidék beruházási alap évtizedek óta lebegő kérdését megoldás elé vigyem. A most folyt tanácskozások után itélve az augusztusban tartandó minisztertanács viszi a dolgot dűlőre. Ezenkívül készülünk az őszi kampányra, amikor gazdasági programom végrehajtásához látok s be akarom utáni Horvátország keleti részét is. A koalíció s néhány magyar politikus tárgyalásairól nincs mit szólnom. Az bizonyos, hogy belátható időn belül a horvát-szerb koalíció több eredményt nem érhet el, mint amennyit én ígértem neki programomban. Így ezek a tárgyalások, melyek most különben is személyi motívumok körül forognak, alig hozhatnak eredményt.

Ez természetesen már más kérdés, mert kétség sem fér ahhoz, hogy a magyar kormány szó nélkül elteszi az utóból Rauch bárót, mihelyt ezzel közelebb

juthat a horvát konfliktus megoldásához. Így a bánt bizonyára kellemetlenül érinti az a hír, amit Zágrábból jelentenek s a mely szerint a koalíció egyik vezérémbere, Kullner Frigyes gróf legutóbb a miniszterelnöknél járt s neki javaslatot tett a horvát válság megoldására. Ha ezek a javaslatok megfelelnek, akkor Rauch báró jóslását alaposan meg fogják cáfolni a következmények.

Sturm Albert nagybeteg.

Szanatóriumba küldik.

Egy híres újságíró tragédiája.

A magyar sajtó egyik érdekes és jelles alakja, Sturm Albert, a *Budapesti Tudósító* tulajdonosa és főszerkesztője, szomorú szenzációval szolgált ma a közönségnek. A nagy tudású, vasszorgalmu és rettenetesen elfoglalt ember idegeit már rég kikezdte a munka. Ismerősei aggódva vették észre rajta, mennyire szórakozott és ingerlő. Családja mindenáron rá akarta venni, hogy utazzék valahová üdülni, de Sturm rettegett attól, hogy elhagyja Budapestet.

— Olyan vagyok — szokta szomorú mosolylyal mondani — mint a masina. Addig élek, amíg dolgozom. Hagyjatok békén . . .

És dolgozott valóságos fanatizmussal. Könyvmosató lapjain kívül budapesti szerkesztője a *Neues Wiener Tagblatt*-nak, de publicisztikai munkát végzett ezenkívül is és érdeklődött minden iránt, ami csak történt Budapesten. A képviselőház folyosójának egyik legkedvesebb alakja volt a kiosi, szemüveges ur, aki el elkapta az emberek mellénygombját s addig nem is engedve el, a mig nem mondta el valamelyik megfigyelését. Mindig elmés, ötletes s friss volt Sturm Albert, aki csak akkor haragudott, ha Radó Sámuellel, a konkurrens félhivatalos könyvmosató, a *Magyar Távirati Iroda* szerkesztőjével került szembe:

— Ez a Radó — szokta mondani — nem jó ember. Minek foglalkozik ő is politikával, amikor itt vagyok én?

Sturm Albert, aki valamikor polgári iskolai tanár volt s akit a király is nagyon szeretett s a hadgyakorlatokon mindig az volt az első kérdése, hogy merre jár a budapesti félhivatalos szerkesztő, tegnap este izgatottan befutott a keleti pályaudvar rendőri kirendeltségére és kétségbeesetten kifakadt az ott szolgáló teljesítő rendőrfelügyelő előtt.

— Sturm Albert vagyok — mondta. Kérem, mentsen meg, mert halálos veszedelemben vagyok. Mindenki üldöz, a családom pedig a szanatóriumba akar zárni. Azt mondják, örült vagyok, pedig sohasem voltam egészségesebb és épebb elméjű, mint most. Rejtsen el, mert már jönnek utánam. Mentzen meg!

A rendőrfelügyelő, aki ismerte Sturm Albertet és látta, hogy nagyon izgatott, lecsendesítette.

— Ne féljen, jó helyen van! — mondta — semmi baja nem eshetik. Azonnal intézkedem, hogy védelméről gondoskodjanak.

Telefonon jelentette a szomorú esetet a rendőri központnak, ahonnan Ecsedy Gedeon dr. rendőrorvos ment ki a beteg megvizsgálására. — Együttal értesítették Sturm Albert családját is a történetéről. A család részéről Hertzka Tivadar dr. és Hármos Róbert siettek ki a pályaudvarra és magukkal vitték Salgó Jakab egyetemi tanár, elmeorvos is.

A beteg akkor már kissé nyugodtabb volt, de amikor dr. Hertzkat és Hármost meglátta, újra kitört rajta az izgalom. Nagynehezen sikerült annyira megnyugtani, hogy önként követte családját a lakásába. Orvosai tanácsa szerint a betegnek szanatóriumba kell menni, hogy megronesolt idegei rendbe jöjjenek.

Megszöktetett uri leány

Letartóztatás egy debreczeni mulatóban.

Egy előkelő orvos büne.

A debreczeni rendőrség egyik ügyes detektívje, Tóth Sándor ma délelőtt szállított haza Miskolcra, szüleikhez egy feltűnő szépségű leánykát, akit egy előkelő állású orvos csábított el és szöktetett el Debreczenbe. A hiszékeny, szerelmes kis bakfist megejtették a szerelmet hazudó vallomások és fiatal leány belekerült a bűnös élet forgatagába. A züllés útjáról azonban kimentette aggódó édesanyja, a kinek sürgönyére a debreczeni rendőrség letartóztatta a leánykát és hazakisértette Miskolcra.

Az érdekes részletekben bővelkedő leányszöktetésről részletei itt következnek:

Néhány nappal ezelőtt történt, hogy a debreczeni állomáson egy csinos fiatal leány és egy elegánsan öltözködött ur lépett ki. A fiatal pár bejött a városba és egyik szállóban bérelt lakást. Itt éltek boldogan egész ma reggelig. Ekkor egy, a debreczeni rendőrséghez küldött távirat véget vetett mindennek: leleplezték a fiatalokat, a távirat szerint a leánykát Grünstein Zsaninak hívják és egy igen gazdag miskolci özvegy asszony leánya. Az orvos nevét nem említette, csupán azt kérte a rendőrségtől, hogy a leányt azonnal vezessék haza anyjához.

A rendőrség természetesen azonnal megindította a nyomozást és csakhamar sikerült a leány hollétét felfedezni. Az orvos — úgy látszik — nesztét vette a nyomozásnak, mert megszökött a városból, a magára hagyott lány pedig bűnös kezek áldozata lett, mert már egy éjjeli mulatóba szegődött el. Itt talált rá Tóth detektív, aki letartóztatta és a bűnügyi osztályra kísérte a leányt.

A rendőrségen kihallgatták a szerencsétlenségbe döntött bakfist, akit azután Tóth detektív kísérte haza Miskolcra

és átvételi vevény mellett adta át az ot-tani rendőrségnek. A leány anyja bűnádi feljelentést tett a csábító orvos ellen.

Az „Előre” nem megy előre.

Nákó gróf lemond?

Kormányzó-válság egy jacht miatt.

Fiume, július 23. A fiumei kormányzó természetesen nagy ur és így reprezentálnia kell nemcsak a szárazföldön, de mivel Fiume mellett véletlenül tenger is van, sőt a magyar tenger, a vizen is. Már a régi kormányzók idején is velejárt a méltósággal ez a kötelesség, csak hogy azoknak meg is volt a módjuk a tengeren való ragyogáshoz. Ezt az „Előre” nevű jacht adta meg nekik, a kormányzók hivatalos hajója, amely, úgy mondják, nagyon csinos jószág és valamikor utazni is lehetett rajta. Most már nem lehet, mert először olyan kopott, mint egy dunai uszályhajó, másodsor olyan rossz, hogy már mindenféle név ráillik, csak az „Előre” nevet nem érdemli meg, mert bizony a jacht nem megy sem előre, sem hátra, hanem legjobban szeretne szegényletében el-sülyedni.

A kormányzónak tehát nincsen jachtja. Nákó Sándor gróf tehát elment Sztérényi Józsefhez, az államtitkárhoz, s eladta, hogy a kormányzói állás egyik ékköve elhomályosodott s azt pótolni kell.

— Az „Előre” helyett egy más jachtot kérek — mondta röviden.

Sztérényi udvarias ember s gyors elhatározóképesseggel áldotta meg az Ur-isten.

— Lesz jacht, sőt szép jacht lesz — felelte gondolkodás nélkül.

A szót tett követte. Bizottságot küldötték ki a kormányzóval élén, hogy utazzanak el Angolországba s vegyenek olyan jachtot, amilyent akarnak. A bizottságban volt kapitány, gépész és kormányos is, hogy a megvásárolandó hajót azonnal haza hozhassák. A bizottság azonkívül 12,000 korona utiköltséget is kapott, ami, tekintettel arra, hogy Anglia messze van Fiumétől, nem nagyon sok pénz.

A bizottság a 12,000 ezer koronával és kedvező széllel utnak indult Albion felé. Londonban megkezdtek a tárgyalásokat és rövid idő alatt körülbelül hatvan ajánlatot kapott a vásárló-bizottság. — Az ajánlatok között egy-kettőt elfogadhatónak találtak, de Sztérényi a távirati értesítésekra állandóan ezt az egy szóból álló, kategorikus választ küldte:

— Visszautasítandó!

A bizottság nem vesztette el a türelmét, hanem tovább folytatta a kutatásokat. Felfedező-utjukban eljutottak Greenrock-kikötésben, ahol találtak jachtot, olyan csodaszépet, amilyen csak a mesében lehet. Karsu volt, mint egy kecsge és gyorsjárású, mintegy szélvész. A gyáros csak 300 000 koronát kért a hajóért, ami, tekintettel az anyagi viszonyainkra, nem is olyan sok, ha arról van szó, hogy a

fiumei kormányzó reprezentáljon. Nákó gróf, miután átvizsgálták a hajót az árboctól a fenékig, kijelentette az angliusnak, hogy az üzlet kész van. A gyáros erre a tenyerét nyújtotta, mondván:

— Kérem a pénzt!

— Pénz? Az még nincs — mondta a kormányzó. Itt állami vásárlásról van szó, amihez felsőbb jóváhagyás is kell.

Megint táviratoztak Sztérényi kegyelmes urnak, aki ugylátszik, időközben meggondolta a dolgot, mert a következőket táviratozta vissza:

— *Jachtvásárlás visszavonandó, bizottság hazajöhet.*

A kormányzót nagyon kihozta a sodrából az államtitkár furcsa intézkedése, gyorsan pakkolt és a legelső hajóval utnak indult. Meg sem állt a kereskedelmi minisztériumig, ahol nagy jelenete volt Sztérényivel, akinek heves szemrehányást tett. Az államtitkár erre konstata, hogy ő tulajdonképpen nem is jachtot akart vásárolni, hanem olyan hajót, amely mellett, hogy kőjutásra is alkalmas, vontatásra is használható legyen. Sztérényi azonban nem elégedett meg a szemrehányásokkal, hanem végezetül elszámolást kért a tizenkétezer koronáról, ami kissé kellemetlen a bizottságnak.

Nákót annyira elkeserítette Sztérényi intézkedése, hogy *Wekerle* Sándor miniszterelnökhöz ment panasza, akire most az a nehéz feladat vár, hogy salamoni ítéletet hozzon a jacht-ügyben. Hir szerint a kormányzó a kellemetlen jachtvásárlás miatt lemond állásáról, mert azt az elbánást, amelyben Sztérényi részesítette, rendkívül megszegyenítőnek mondja nemcsak az angol gyáros, hanem a bizottság tagjai előtt is. Állítólag már történtek kísérletek arra, hogy Nákó grófot eltérítsék szándékától, de a megsértett gróf ismételtén kijelentette, hogy leköszön a kormányzói méltóságról.

Hol született Gyöngyössy?

Egy debreczeni tanár véleménye.

Bajok egy emléktábla körül.

Az Ungváron működő Gyöngyössy Irodalmi társaság a mult évben egyik gyűlésen határozottan kimondta, hogy a vármege nagy poétájának, a Murányi Vénusz híres szerzőjének szülőházát emléktáblával jelöli meg.

Gyöngyössy születési helyét az irodalomtörténet Radváncon jelöli meg, Gyöngyösi László beregszászi tanár kutatásai alapján. A társaság tehát Radváncon községhez fordult, amelynek közönsége nagy örömmel fogadta a tervet. A költségeket hamarosan összeremtették és a Gyöngyössy-Társaság már szeptemberre ki is tüzte az emléktábla leplezésének ünnepélyét, amelyre az összes irodalmi egyesületeket is meghívni készült.

Ekkor azonban váratlan dolog jött közbe. Az Ungváron megjelenő „Határszéli Ujság”-ban *Csürös* Ferenc dr., a debreczeni kollégium irodalomtanára kifejtette azt a véleményét, hogy az emléktábla ügyét elsiették, mert a születésére vonatkozó adatok csak valószínűsítik, de nem bizonyítják kétségbevonhatatlan erővel, hogy Gyöngyössy csakugyan Radváncon született volna.

E mellett a föltevés mellett az szól, hogy a költő többször a radvánci előnevet használta. *Csürös* dr. cikkében elmondja, hogy a költő atyja Ungváron ügyvédeskedett, levéltári kutatások bizonyítják, hogy ott házuk volt, és így nem lehetetlen az sem, hogy Gyöngyössy Ungváron született. Gyöngyössy László kutatásai nem állapítják meg továbbá, hogy vajjon az emléktáblával megjelölni kívánt ház a költő születési idejében a család birtokában volt-e már, holott a költő atyjának ungvári háza már szerepel ebben az időben az ungvári fudusok jegyzékében, mint atyjának lakhelye.

Az itodalomtörténeti jelentőségű kérdés nagyban foglalkoztatja az ungváriakat és a „Határszéli Ujság” hasábjain megindult vita bizonyára szélesebb körben is érdeklődést kelt és talán a kérdés végleges eldöntésére fog vezetni.

Lefejezték

egy polgármester leányát.

A vőlegény-gyilkos kivégzése.

Ima a vérpadon.

Berlinből táviratozzák, hogy *Bayer* Margitot, a freiburgi polgármester leányát, aki vőlegényét a legkegyetlenebb módon meggyilkolta, ma a kora reggeli órákban Freiburgban, Szászországban kivégezték. A kivégzést reggel fél hét órákor hajtották végre.

A halálraítelt leány anyja még tegnap este Freiburgba érkezett, hogy leányától búcsút vegyen. A bucsuzkodás drámai jelenetek között folyt le. *Bayer* Margit ugyszólván az egész éjszakát imádkozással töltötte, de időnként hangosan zokogott és kezeit tördelte.

Reggel felé *Bayer* Margit kissé lecsillapodott, nem sirt és több lelki erőt tanusított. Egy-két órával a kivégzés előtt megjelent nála a lelkész és ellátta a vallás vigaszával.

Kevéssel fél hét előtt bejött a cellába egy hóhérségéd, hogy az elítéltra ráadja a halottasruhát. *Bayer* Margit a vérpadon is folyton imádkozott. Utolsó szava az volt, hogy istennek ajánlja lelkét, mire lehullt a bárd, vérsugár szökött fel testéről és feje a fűrészpáros kosárba hullott. Holttestét atyja mellé fogják eltemetni,

Berlin, július 23. *Bayer* Margit egészen az utolsó percig imákat mormolt:

— *Atyám, a te kezedbe ajánlom lelkemet!* — Ezek voltak utolsó szavai, melyeket a körülállók egészen tisztán hallottak.

A kivégzés megtörténte után a hóhér odelépett a törvényszéki bizottság elnökéhez és jelentette, hogy az igazságszolgáltatásnak eleget tett.

A közönség szótlánul távozott.

Freiburg, július 23. A bíróság már tegnap tudatta a halálra ítélt leánnyal, hogy a szász király a megkegyelmezés iránti kérvényét eluta-

sitotta és szabad folyást engedett az igazságszolgáltatásnak. Rendkívüli cinizmus, amelynek a pör tárgyalása folyamán oly sokszor jelét adta, most sem hagyta cserben. Egykedvűséggel fogadta a királyi döntést és csak ennyit mondott:

— *Ich war darauf gefasst. (El voltam rá készülve.)*

Ma reggel a börtönőr öt órákor felkeltette *Bayer* Margitot, aki fekete ruhát öltött magára. Ezután kivezették a fogház udvarára, ahol a bíróság elnöke még egyszer kihirdette előtte a halálos ítéletet, mire az államügyész a hóhérhoz fordulva, így szólott:

— Az elíteltet átadom önnek, teljesítse kötelességét.

A hóhér a leány vállára tette kezét és intett két segédjének, akik az elíteltet az udvaron felállított vérpadhoz vezették. *Bayer* Margit, akit egy lelkész vigasztalt, szeméit az égre emelve, bátor léptekkel ment utolsó utjára.

A hóhér gyorsan végzett munkájával. A segédek a leányt a tönkhöz kötötték, mire a hóhér bárdjával egy csapással leütötte a leány fejét. Ezzel az igazságszolgáltatásnak elég volt téve.

Operaénekesből portás.

Verecs Sándor pályája.

A budapesti Operaház egykor ünnepele énekesét, *Verecs* Sándort, akinek nevét annak idején nálunk és a külföldön is jól ismerték, viharvert sorsa most egy miskolci szálloda portás-fülkéjébe sodorta. *A híres énekesből — portás lett.*

Verecs Sándor nevét nemcsak Magyarországon, hanem a külföldön is jól ismerik. *Verecs* gyönyörű hangja Kolozsvárott csendült meg legelőször az ottani Nemzeti Színházban. A közönség valóssággal bálványozta a csodás hangú énekest. *Verecs* azonban konfliktusba keveredett a színházi akkori igazgatójával, *Ditrói* Mórral és e miatt megvált Kolozsvártól. Budapestre jött a magyar kir. Operaházhoz, de fegyelmezhetetlen temperamentuma innen is csakhamar távozasra készítette.

Verecs ezután daltársulatot alakított, amelylyel külföldre ment, előbb Londonba, majd Amerikába. Vállalkozása azonban balul ütött ki és Amerikában egy szép napon arra ébredt, hogy árva garas sincs a zsebében. Anyagilag teljesen letörve került haza Budapestre, ahol egy Rákóczi uti dalszarnokban lépett fel estenkint. Később bejárta daltársulatával az országot, Debreczenben, a *Dréher*-féle vendéglő kertjében is működött, majd sok hányódás után Miskolcra költözött. Az egykor ünnepele énekes, most már odáig jutott, hogy portásnak volt kénytelen elszereződni a *Royal* mulatóba.

A nyiregyházi sáncágyu.

Lomen mester találmánya.

Osztráknak nem adja.

Ugy látszik, Lomen Sámuel nyiregyházi szabómesterre vár a dicső feladat, hogy a tüzéség gyilkoló szerszámai megszorodjanak. Lomen nevét jól ismerik Debreczenben is, az itteni törvényesek előtt állott vagy három hónappal ezelőtt váltóhamisítással vádolva. Lomen — legalább 6 azt hiszi — feltalálta a legbiztosabban találó sáncágyut be is mutatta angol katonatiszteknek, magyar honvédeknek, de eddig, pénz híján, nem boldogult vele. Hogy pénzt szerezzen a szabadalomra, váltót hamisított egy nyiregyházi földbirtokos nevére, de azzal a szándékkal, hogy ha pénzre tesz szert, kifizeti a hamis váltót. A földbirtokos följelentette Loment, akit azonban a debreczeni törvényszék fölmentett.

Lomen mester, ekkor Debreczenből Pestre ment, ahol most töpreng, hogy találmányát értékesítse. Csak a magyar tüzéségnek hajlandó átengedni a találmányt, annak a tüzéségnek, a mely egyelőre a papírosan sincs meg s így sokáig kell várnia a derék szabómesterek, amíg Lipót Szalvátor főherceg és Krobotin altábornagy a főügyszakértők, észreveszik az ő sáncágyuját.

Lomen Sámuel ma egy újságíróknak elbeszélte az ő kalandos, érdekes életének, az ágyuja sorsának körülményeit.

— Sokáig voltam katona — kezdte Lomen — a 39 gyalogezrednél szolgáltam és 1866-ban résztvettem a custozai ütközetben. Most Budapesten szabóskodom. 1889. évben Amerikába mentem, onnét Afrikába, majd Kelet-Indiába vetődtem. Az angol bur háború idején Johannes-bungban tartózkodtam. A burok fölszólítottak, hogy csatlakozzam hozzájuk, különben el kell hagynom a várost. Ezután Ladysmithbe mentem, ahol kilenc hétig az angol csapatokkal harcoltam. Amikor hetenöt bur egy egész angol ezredet leágyuzott a sáncok mögül, gondolkozni kezdtem, hogyan lehetne a sáncok közt harcoló csapatokat megsemmisíteni. Ekkor ötöltöt eszembe a sáncágyu szerkezete, amelyet nyomban papírra vetettem. Ladysmithből Kalkuttába, majd Pekingbe, innét Sanfranciscoba, Newyorkba és végül Londonba kerültem.

— Manchesterben bemutattam ágyuszerkezetemet egy pénzembernek, aki hajlandó volt ötszáz sterlिंगet kölcsön adni a modell elkészítésére. Olyan szerződést akart kötni, hogy én az ágyut ötvenezer sterlिंगen fölül nem értékesíthetem. Ebbe nem mehettem bele. Londonból Frankfurtig gyalogoltam és 1905-ben hazakerültem. Itt jelentkeztem Fejérváry báró akkori miniszterelnöknek, aki a honvédelmi miniszteriumhoz utasított. Itt három ezredes fogadott, akiknek bemutattam a modellt. Az egyik ezredes így szólt:

— Ön rosszul van informálva. A honvédség és a közös hadsereg egyöntetűen szervezkedik és nekünk nincs tüzéségünk. Menjen a hadügyminiszteriumba.

— Osztráknak nem adom! — tiltakoztam és otthagytam az urakat. Azóta harmadfél esztendő elmúlt, én hallgattam a sáncágyuról, de most ötvenöt év sulyával a vállamon, hófehér hajjal nem várhatok sokáig.

Idegenbe ment meghalni.

Szerencsétlenség vagy gyilkosság.

Magyar leány Amerikában.

Titokzatos eset foglalkoztatja most a hatóságokat.

Még sokan emlékeznek Wallner Margitára, aki Mademoiselle Bergerac néven különböző varietékben játszott. Legutóbb egy nagykanizsai orfeumban játszott. Itt megiskerített egy Prokovicz Károly nevű román fiatalemberrel, aki házasságot ígért neki s ez ürügy alatt viszonyt folytatott vele.

Nagykanizsáról a leány Prokoviczal Romániába utazott, a fiatalember szüleihez, de ezek tudni sem akartak a házasságról.

A leány erre levelet írt Bécsben lakó anyjának, Wallner Jozefának, hogy vélegényével Amerikába megy. Néhány hét múlva Wallnerné Newyorkból levelet kapott leányától, a melyben elpanaszolta, hogy vélegénye cserben hagyta, megszökött s minden értéktárgyát magával vitte, két nap múlva már azt a hirt kapta Wallnerné, hogy leánya szerencsétlenül járt és meghalt, ugyanekkor a leány egy ismerőse azt írta Wallnernének, hogy Margitott agyonlőtték.

A kétségbeesett anya a newyorki magyar-osztrák konzulátushoz fordult fölvilágosításért, de onnan választ sem kapott. Most a külügyminiszterium utján akarja megtudni, hogy leányával mi történt.

ÚJDONSÁGOK.

— **Kossuth Ferencz Budapesten.** Fővárosi tudósítónk táviratozza, hogy Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter ma délután 1 óra 31 perckor érkezett meg a gyorsvonattal Budapestre, karlsbadi üdülőhelyéből. A miniszter kitűnő színben van és betegségének semmi nyoma sem látszik meg rajta.

— **Edvárd és Vilmos találkozás.** Londonból táviratozzák: A Daily Graphic jelentése szerint Edvárd király ez év augusztus 11-én Cronbergben találkozik Vilmos császárral.

— **A debreczeni püspökválasztás.** Tiszalökről jelenti tudósítónk, hogy az ottani református egyház presbitériuma tegnap tartott ülésén foglalkozott a püspökválasztással. A presbitérium Baltazár Dezső dr. böszörményi esperesre adta szavazatát.

— **Gromon Dezső állapota.** Budapesti tudósítónk sürgönyzi: Gromon Dezső báró az éjszakát nyugtalanul töltötte, úgy hogy Pászely dr. ügyvéd egész éjjel mellette virrasztott. — A beteg hőmérséklete reggel 37.5 fok volt. A mai délelőtt folyamán személyesen érdeklődtek a beteg hogyléte felől: Apponyi Lajos gróf udvarnagy a király megbízásából, Josipovich Imre horvát miniszter a kormány nevé-

ben, Vajnich István báró Szalay Péter stb. Táviratilag érdeklődtek: gróf Batthyányi Józsefné, báró Harkányi Frigyes, özvegy Tisza Kálmánné, gróf Széchenyi Emil, Tallián Béla, Fáy László és mások. Hromon orvosai ma délre krizist várnak.

— **Debreczen vízvezetéke.** Debreczen város vízvezetéke csak abban a stádiumban van, amilyenben volt. A kutakat furják, furják, de előrelátható eredmény nincs. Ellenben sok pénzt emésztettek fel nap-nap után a lassan huzódó munkálatok. Éppen ma is 29 ezer koronát adott a tanács a Törzs és Ormai cégnek, mely a furásokat eszközli. A kiutalt összeg tizenöt százalékát a vállalkozók biztosítékul letétbe helyezték.

— **Áthelyezett debreceni tanár.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Füssy József debreczeni állami főreáliskolai rendes tanárát a szegedi állami főreáliskolához helyezte át.

— **A városi levéltár bajai.** Debreczen város főlevéltárnoka, Koncz Ákos, azzal a kérelemmel fordult a tanácshoz, hogy jelöljön ki valahol egy nagyobb helyet, ahol a levéltári dolgokat elhelyezze, mert a régi irások már penészednek a városháza pincéjében. A tanács úgy határozott a kérelem fölött, hogy mivel ilyen nem tud adni, segítsen a dolgon a levéltáros úgy, hogy selejtezze ki a régi irásokat, akkor el tudja a meglevőket helyezni.

— **Primadonna az oltár előtt.** A színház világában érdekes házasságokról beszélnek. Két ismert primadonna — férjhez megy. Az egyik Áradi Aranka, aki ez idő szerint Brassóban működik; szombaton tartja ott esküvőjét Adorján Dezső fővárosi hírlapíróval. A másik primadonna házasság hősnője Károlyi Leona, a nagyvárad színház primadonnája, aki a legközelebbi hetekben lép házasságra egy fiatal nagyvárad ügyvéddel.

— **Beleugrott a tengerbe.** Hamburgból táviratozzák, hogy egy Amerikába menő hajóról a tengerbe ugrott Riedel Ferencz barmeni kereskedő. Riedel régebben nagyon vagyos ember volt, üzletét azonban elhanyagolta. A hajón egy ezer márkás bankjegyet akart föl váltani, a szél azonban kikapta kezéből az ezres. Ez nagyon kétségbeejtette a kereskedőt, aki a korlátlan keresztül a tengerbe vetette magát.

— **Munkáslakások Debreczenben.** Debreczen város tanácsa mai ülésén a Rickl, Vásári- és Szodray-féle 15 hold földet bérbe adta Szántó Győznek, aki munkáslakások és kertek építésére használja fel a bérbevett földterületet.

— **Az iparos tanonc otthon.** A következő sorok közlésére kértek föl bennünket: Mély tisztelettel tudatjuk a tisztelt közönséggel, hogy az iparostanonc otthon, e hó 25-iki, szombat esti ünnepsége, nem a Margit-fürdő dísztermében, a mint a meghívón jelezve volt, hanem az ipartestület dísztermében (városi bérpalota, II. emelet) fog megtartatni.

— **Ribillió a Csapókerthben.** Izgalmas jelenetek színhelye volt tegnap a Csapókerth. Két régi haragos Varga Jó-

zsef és Nagy Frigyes találkoztak a Csapókerthely egyik utcáján. Varga mikor meglátta Nagy Frigyest futni kezdett, Nagy Frigyes azonban revolverrel a kezében üzőbe vette. Varga ijedten menekült be Dihen István házába, ahol egy szekrénybe bujt el és ahol nem is akadt rá üldözője Varga a rendőrségen bejelentette az esetet.

— **Nagy tűz Hajdudorogon.** Nagy tűz pusztított a napokban Brener Gusztáv hajdudorogi földbirtokos tanyáján Egy eldobott gyufától husz öl hosszúságú buzakazal kigyuladt és porig égett. A kár hat ezer korona, amely azonban biztosítás révén megtérül.

— **Ujabb botrány a debreczeni piacon.** Ma reggel ismét elkobzott a rendőrség egy miképérsi embertől egy nagy zsák éretlen dinnyét. A rendőrség a legszigorubb eljárást indítja meg a romlott élelmiszer árusok ellen.

— **A visszavándorlók munkát kérnek.** Az amerikai visszavándorlás szünetlenül tart és igen sok munkát kereső érkezik haza, kiknek elhelyezéséről a földmivelésügyi minisztérium munkásügyi osztálya (Budapest, Országház-tér) szívesen gondoskodik. Akiknek munkásra van szükségük, forduljanak közvetlenül oda levélben, táviratban, vagy távbeszélőn; közölik, hogy milyen munkásokra van szükségük s milyen bérfeltételek mellett, hány munkást volnának hajlandók alkalmazni? A bejelentés a munkaadókat nem kötelezi arra, hogy a munkaadóknak csak visszavándorlókat alkalmazzanak s addig, míg ilyenek nem jelentkeznek, más munkást ne fogadhasanak föl, a munkaadók a bejelentés után is bármikor s bárkit felfogadhatnak zavarok megelőzése céljából, ilyen esetben csupán azt kell bejelenteni, hogy az időközben visszavándorolt munkások részére kínált munkaalakalom már nem áll fenn. A bejelentett munkaalakalmakról a visszavándorló munkásokat a belügyi és kereskedelemügyi miniszterekkel egyetértően szervezett közvetítési kirendeltségek azzal értesítik, hogy mielőtt a munkahelyre elindulnának, vagy közvetlenül maguk irjanak, vagy a községi előjáróság vagy a földmivelésügyi minisztérium munkásoközvetítési osztálya utján előbb irassanak levelet ahhoz a munkaadóhoz, a kihez munkába öhajtanak állani, azért, hogy a részletes feltételekre nézve egymással tisztába jöjjenek.

— **Péntek Gábor felgyógyult.** A szoboszlói katasztrófa egyik sebesültje Péntek Gábor, ma teljesen felgyógyult és elhagyta a kórházat.

— **Dalestély.** A Debreczeni Munkás Dalegylet július 25-én szombaton a Bika disztermében hangversenynyel egybekötött táncestélyt tart. Belépő díj 1 kor. 50 fill. előre váltva 1 kor. 30 fill.

— **Motortulajdonosok figyelmébe.** A kereskedelemügyi miniszter közölte a debreczeni kereskedelmi és iparkamarával, hogy az adómentes motorbenzin mérsékelt eladási ára június 10-étől október végéig bezárólag, illetve további intézkedésig, métermázsánkiint 16 koronában állapított meg.

— **Harc a műhelyben.** Szabó József Csapó-utca 47. szám alatti műhelyében ma Stecz Adolf segédet Tóth István tanonc veszekedésében egy vasruddal úgy fejbevágtá, hogy a segéd fejét elöntötte a vér. Beszállították a közkórházba, ahol sebeit bekötötték. A megvert segéd állapota súlyos.

— **Öngyilkos földmives.** Kabáról jelentik, hogy Ternyei Márton odvaló

földmives felakasztotta magát. Tettét csak akkor vették észre, amikor már halott volt. Öngyilkosságának oka életuntság.

VILLAMOS SZINHAZ.

Tíz kitünő ujdonság az Uranus mai új műsorában. 1. Zajos elfogatás. (Bohózat.) — 2. A soffőr rémes álma. (Látványos) — 3. Mikor a szákácsnő mérges. (Bohózat.) — 4. Egy Karneváll éjj Velenkezésben. — 5. Szepi ezilindere. (Bohózat.) — 6. **Egy főúr lelkiismeret furdalása** (Megható dráma.) — 7. Színházi botrány. (Bohózat.) — 8. Műsoron kívül: **Róma égése.** Neró császár idejéből. 7 részletben. Sienkievics H orosz író „Quo Vadis?” világhírű regénye után. — 9. **Narcis legendája.** Természeti felvétel. (Gyönyörű látványosság) — 10. A dühös bárány. (Bohózat.) Műsorváltozás fenntartva Hely-árák mint rendszeren. Előadások kezdete este pont 8 és 9 órakor. Előkészületben legközelebbi bemutatásra. **Ámor birodalmában.** Nagy látványosság. E kép mindenki tetszését megnyeri. Továbbá: **Haj-sza az olcsó áruért,** vagy egy modern végeladás. (Kiiünő bohózat) és **A vivó mester órája.** 480 mt. hosszú gyönyörűen színezett kép, a lovagkorból. Azonkívül miudennap érkező legujabb ujdonságok.

Közzgazdaság.

Terményfőzsdé.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentés. Budapest, 1908. július 23.

Készáru 10 magasabb, határidők szilárdabban indultak a tegnapi zárlatnál, de az üzlet folyamán 10—12 fillért veszítettek a legmagasabb napi árból.

1908. októberi buza	11.33.—33
1908. májusi buza	—
1908. áprillisi buza	—
1908. áprillisi rozs	—
májusi rozs	—
1908. októberi rozs	9.52.—53
októberi zab	8.27.—28
áprillisi zab	—
1908. májusi zab	—
1909. májusi tengeri	7.27.—28
1908. júliusi	7.54.—55
1908. augusztusi tengeri	7.52.—53
1908. augusztusi repce	—

REGÉNY-CSARNOK.

Az alpesi Vampyr.

57. **Regény.**

— Ön talán nem, mert ön... talán azé lehet, a kibe belerontották; ön szép, előkelő uri nő, önnek tehát lehet reménye, nekem nem lehetett.

— De ha nem lehetnék azé, a kibe, mint te mondd, belerontottak...

— Attól a jó Isten örize meg a signörát, mert a mint engem lát, egészen ilyen sorsra jutna, — elszáradna mint a beteg fa, s csak hálai járna belé a lélek.

— Hát ha az nem szeret engem, a kibe, hogy is mondtad csak...

— Belerontottak.

— Igen, a kibe belerontottak, ha az nem szeret?

— Pedig lám még ez is lehetséges ám signora, ámbár önnél nem áll ez az eset, mert én úgy körülbelül tudom, hogy az a bizonyos szereti önt.

— Te ezt tudod? tört föl Vilma kebléből szinte zokogva a szó.

— Sejttem... legalább úgy látszik, mint ha...

— Oh! miért nem tudod bizonyosan!

— Ön tetszik neki határtalanul, de

hogy igazán szereti-é, azt talán ő maga sem tudja, hogyan tudhatnám én. Megrontva nincs, annyit mondhatok, csak úgy józanul saját erejéből érez, a mit érez... az pedig nem olyan örökké való érzés, mint a mit a rontás esinál.

— De a mit te beszélsz, még sem lehetséges, mert éppen ez utóbbinak kell mulandónak lenni, a természetes marandó.

(Folyt. köv.)

Magyar állam vasutak menetrendje

1908. május hó 1-től.

Debreczenből indul:

Budapest felé személyvonat	— d. u.	12 6. 10 p
Budapest felé (gyorsvonat)	— d. u.	4 " 42 "
Budapest felé (gyorsvonat)	— reggel	8 " 17 "
Csak P.-Ladányig	— d. e.	11 " 06 "
Budapest-Nagyvárad felé	— d. u.	3 " 45 "
Budapest felé	— éjjel	2 " 20 "
Budapest-Nagyvárad felé	— este	10 " 40 "
Csak P.-Ladányig	— este	9 " 00 "
M.-Sziget sz. v. felé	— éjjel	2 " 44 "
Csak Szatmárig	— reggel	5 " 10 "
Szatmár-M.-Sziget felé	— d. u.	3 " 56 "
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	— d. u.	6 " 57 "
M. Szigetig	— este	10 " 53 "
Szatmár-M.-Sziget f. (gyorsv.)	— d. u.	12 " 20 "
Szerencs-Kassa sz. v.	— reggel	5 " 15 "
Miskolcz-Kassa felé	— reggel	8 " 51 "
Miskolcz-Kassa felé	— este	7 " 06 "
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa f.	— d. u.	4 " 28 "
m. á. vasutól	— reggel	5 " 30 "
vásártérről	— reggel	5 " 38 "
m. á. vasutól	— d. e.	8 " 09 "
vásártérről	— d. e.	8 " 16 "
m. á. vasutól	— d. e.	11 " 11 "
vásártérről	— d. e.	11 " 20 "
m. á. vasutól	— d. u.	4 " 36 "
vásártérről	— d. u.	4 " 47 "
m. á. vasutól	— este	7 " 00 "
vásártérről	— este	7 " 07 "
F.-Abony felé m. á. vasutól	— reggel	4 " 36 "
F.-Abony felé vásártérről	— reggel	4 " 56 "
O.-Kócs-Polgár felé m. á. v. tól	— d. u.	4 " 56 "
O.-Kócs-Polgár felé vásártérről	— d. u.	5 " 12 "
Derecske-N.-Léta felé	— reggel	9 " 41 "
Derecske-N.-Léta felé	— d. u.	4 " 51 "

Budapestre érkezik:

A reggel 8 6. 57 p.-kor ind. gy. v.	— d. u.	1 6. 40 "
A déli 12 6. 10 p.-kor ind. sz. v.	— este	8 " 20 "
Az este 10 6. 40 p.-kor ind. sz. v. reggel	—	5 " 45 "
A d. u. 4 6. 42 p.-kor ind. sz. v.	— este	9 " 40 "
Az éjjel 2 6. 20 p. indul gy. v.	—	7 " 50 "

Budapestről Debreczenbe indul:

A d. u. 12 6. 8 p.-kor érk. gy. v. reggel	—	7 6. 20 "
A d. u. 3 6. 36 p.-kor érk. sz. v. reggel	—	9 " " "
Az este 6 6. 49 p.-kor érk. sz. v.	— d. u.	2 " 25 "
Az éjjel 2 6. 18 p.-kor érk. sz. v.	— este	7 " 05 "
Az este 9 6. 46 p.-kor érk. sz. v.	— d. u.	12 " 20 "
P.-Ladányig gy. v. átszállással	— este	9 " 15 "

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől gy. v.	—	délben	12 6. 8 p
Budapest Nagyvárad felől sz. v.	—	d. u.	3 " 36 "
" " " " gy. v.	—	este	6 " 49 "
P. Ladányból " " " " d. u.	—	2 " 51 "	
Budapestről " " " " este	—	9 " 46 "	
Budapestről sz. v. " " " " éjj.	—	2 " 18 "	
M.-Sziget felől sz. v. " " " " reggel	—	6 " 48 "	
" " " " sz. v. " " " " éjjel	—	10 " 12 "	
M.-Sziget felől " " " " éjjel	—	1 " 29 "	
" " " " gy. v. " " " " reggel	—	8 " 46 "	
Királyháza felől sz. v. " " " " déli	—	11 " 35 "	
Körösmezőről gy. v. " " " " d. u.	—	4 " 22 "	
Szatmárról gy. v. " " " " d. e.	—	8 " 46 "	
Szatmárról sz. v. " " " " este	—	6 " 43 "	
Nyiregyházáról sz. v. " " " " reggel	—	6 " 35 "	
Kassa felől sz. v. " " " " reggel	—	8 " 04 "	
Szerencs felől sz. v. " " " " déli	—	11 " 35 "	
Kassa felől sz. v. " " " " d. u.	—	3 " 24 "	
Kassa felől sz. v. " " " " este	—	8 " 46 "	
Kassa felől sz. v. " " " " este	—	10 " 26 "	
Szerencs felől sz. v. " " " " este	—	7 " 7 "	
vásártérről	— reggel	7 " 14 "	
máv. vasúthoz	— d. e.	6 " 23 "	
vásártérről	— este	6 " 30 "	
máv. vasúthoz	— este	6 " 30 "	
vásártérről	— d. u.	3 " 31 "	
máv. vasúthoz	— d. u.	3 " 40 "	
máv. vasúthoz	— d. u.	7 " 54 "	
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	—	d. u.	7 " 44 "
F.-Abony felől vásártérről	—	d. u.	5 " 31 "
O.-Kócs-Polgár felől máv.-hoz	—	reggel	5 " 21 "
O.-Kócs-Polgár felől vásártérről	—	reggel	5 " 3 " "
Derecske-Nagy-Léta felől	—	d. u.	3 " 20 "
Derecske-Nagy-Léta felől	—	reggel	7 " " "

Telefon 210. Teleton 210.
Földes Sándor

elektrotechnikai vállalat
Debreczen nagytrafik udvar.

Legelősbőben és szakszerűen készít villamos világítási-erőátviteli berendezéseket, házi és magán telefonok, villanycsengők berendezését és évi jó karban tartását, valamint minden e szakmába vágó legkomplikáltabb munkát.

Hajdusági Bajuszpedrő. **Szép a bajusz**



a híres
HAJDUSÁGI PEDRO-vel.
Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos
Törvényesen védve.
1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerész.

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
"Arany egyszarva" gyógyszerár.
Telefon 496. sz. Telefon 496 sz.

Kerékpár, varrógép, gramofon

villamosági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára.



Nagy választék:

lemez ujdonságokban.

Elvállalunk villamos felszereléseket mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémesztergályozást, zománczolást, nickelezést és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Geller és Németh műszerészek,
Debreczen, Hatvan-utca 8. szám.

Haszonbérbeadás.

Bereg megye déli részén Szabolcs megyével határosan Csonkai község határában egy 1850 magyar holdas síkfekvésű

buzatermő birtok

két majossal, egy urilakkal haszonbérbeadó, esetleg

eladó.

Bővebb értesítést ad **Dr. Balázs Bertalan** ügyvéd Debreczen.

LÁSZLÓ ZSIGMOND
állatorvosi-rendelő

irodája
nagy és kis állatok részére
Gsapó-utca 30. sz.
Telefon 558. szám.

Rose Dezső

ékszerész
Debreczen, Piacz-ut. 55.
(Hungária mellett.)

Elismert legmegbízhatóbb bevásárlási forrás.

Mütrágya!

Foszfor-, légeny- és káli trágyák,

száritott fekáli és száritott sertéstrágya (eisőrangú szőlőtrágya) waggonszámra legjutányosabban megrendelhető

Klár Andor

bank és áruüzletében
DEBRECZEN, Miklós-utca 23. szám.

Ugyanott: köszén, mész, waggonszámra 1-2 évi kötésre vásárolható.

Bankosztály: Törlesztéses, kötvény és váltókölesőnőket folyósít.



Legjobb órák,

legszebb ékszerek szolid árban jótállással

Kurián Gyula műórás

Debreczen, Piacz-utca 42.

Uj tölgyfa hordók

minden nagyságban kaphatók

Porjes Sámuelnél

Szilágy Somlyón, saját házábanál.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelmmel

A Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építésvezetősége

(Piacz-u. 72.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótetek, csillárok és szerelvények dus választéka.
Telefon 568. sz. Telefon sz. 568.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Mennyasszonyi kelengye szőnyeg és divatáruház.

Fürdő köpenyegek, uszó ruhák, Gyapju és Pelusch utazó Plaidek

nagy raktára!

Agazda közönség figyelmét

felhívom

zsák és ponyva

kölosönző intézetemre,

hol is e szakmába vágó összes áruk a legjutányosabb árakban

beszerezhetőek

Bergel Dániel

zsák és ponyva intézete

Debreczen, Piacz-utca 66. sz.

A Harmat Crème

arczsépitő és bőrápoló kenőcs,

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (mittesen) bőrbajokat. Kicsimitja a ránczosodni kezdő arczbőrt s azt fehérre simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zsiros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye s főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.

Debreczen,

Főpiacz 31., a városházzal szemben.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontúl minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék választékos bélyeget csatolni.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádogos-u. 4. sz.

Kiadó lakás. 4 szoba, előszobával aug. 1 től Darabos-u. 9. kiadó.

A Debreczeni Trágyagyár trágya megrendeléseket már most elfogad. Képviselek kerestetnek. Debreczen Sas-utca 3.

Köveset használt Ariszton (verkli) 60 lemezzel jutányosan eladó. Geller és Németh Hatven-utca 8.

A debreczeni falpar r. társaság ajánlja 3 éves vágású tűzifáját: Elaprózva, ólomzáros szekékben, házhoz szállítva lerakva: A cserfát 10 mázsát 24 koronáért. A gyertyánfát 10 mázsát 25 koronáért. Egy teljes ölfát számozott hasábokban 37 koronáért. Egy teljes ölfát számozott hasábokban 38 koronáért. Az ötfelé vágott fa 10 fillérrel drágább. A telepen átvett, tehát nem szállított aprózott fa tetszés szerinti mennyiségben mázsánként 2 kor. 50 fillér. A hasábos ölfá cserfa 34 kor. a gyertyán 35 korona. A megrendelések telefon utján (száma 544.) vagy levelező lapon, vagy posta utalványon eszközölhető. A szállítás 24 óra alatt teljesítatik. — Az igazgatóság.

Usapó-utca elején egy üzlethelyiség berendezéssel azonnai kiadó. Czim a kiadó-hivatalban.

A főtéren egy nagy pincze azonnal kiadó. Czim a kiadóban.

Szűrött oltott méz, élesdi darabos méz Kocsis Jánosnál legolcsóbban lehet kapni Czegléd utca 16.

Teljesen új fűszer-stelage azonnal eladó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében Városház utca 2.

Egy fiatal borbély segéd azonnal felvétetik Csapó-utca 97.

Egy csinosan butorozott udvari szoba azonnal kiadó Hüvelyes-u. 6. sz.

Ha van pénze és szüksége van vászon, Canavász, Női ruha szövet, ágy- és asztalterítő, szövet- és csipke függöny, futó és nagy szőnyegek. Paplany és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi-fü öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva olyan olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Helédik realista a két havi szünetre nevelőül vagy irodai munkálatokra ajánlkozik. Czim a kiadóban.

Egy igen szép, nickel kopirprés jutányos árban eladó. Értekezhetni a kiadóban.

Féderes árukoosi megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Kerestetik egy házaspár kinek felesége a délelőti házi dolgokat elvégzi, lakást, vagy fizetést kap szolgáltatásért. Késes-utca 36.

A bősörményi réten tanya épületekkel ellátott 16 1/2 hold buza és egyéb vetésekkel elldó. Czim a kiadóban.

Uri házhoz egy takarítónő felvétetik délelőttre. Czim a kiadóba hagyandó.

Boreczet, kitűnő minőségű, kapható Piacz-u. 42. az első emeleten hátul.

Olla

a legtökéletesebb

gummi különlegesség

nem szakad, s így feltétlenül megbízható.

Fő raktár

Schön Sándor

Keztyű, kötszer, és orvosi műszertárban

Debreczen, Piacz-u. 12. sz.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztés vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

Az igazgatóság.

Legbiztosabb szépitőszert a

Fáy-féle Arcz-Grém

hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkitűnőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzávaló „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1—2—3 koronás üvege.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel- és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszeri gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszer-tár.

Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Előre haladott idény miatt

mélyen leszallított árak

az Első Debreczeni Ernyőgyárban

Merkler Soma, Piacz-u. 43. sz.

Dus választék a legdivatosabb

nap- és ernyőkben.

Izléses kivitel

Francia mellfűzők 3 kortól feljebb.

Javítások és átalakítások gyorsan, és olcsón eszközöltenek.



BUZIÁSI PHÖNIX

ÁSVÁNYVIZ

Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.

Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentesített, szénsavdus.

RENKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.

Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.

Ivógymódra használva, ve e- és hólyagbajoknál, a vesemédenze idült hú utjainál, húgy- és fűvészképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Debreczeni főraktár Grünberger és Glück cégnél. Kapható fűszerüzletekben, drogeriákban és vendéglőkben.



Kerékpárosok el ne mulasszák Debreczen és Vidéke legnagyobb kerékpár raktárát felkeresni, hol a hirneves

Puch és Viktoria kerékpárok

eredeti gyári árakban, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Kerékpár alkatrészek ugymint Gumik, acetilin lámpák, csengők, kürtök, nyergek, nagy raktár felhalmozódás miatt 25% árleengedéssel kaphatók.

Kerékpár javítás, Zománcozás és Nickelzés jótállás mellett elvállaltatik. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Tisztelettel

ROSENBERG és HAMMER DEBRECZEN.

Piacz-utca 8. szám, a kereskedelmi akadémia épületében.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-utca 49. szám a főpostával szemben.